

Marktstemming oktober 2008: prijzen en belangrijke ontwikkelingen

Jan Bolhuis

Het wisselvallige weer zorgde de afgelopen maanden voor enige vertraging van de oogstwerkzaamheden in de akkerbouw. Plaatselijk viel er veel regen maar over het algemeen zijn er geen grote problemen ontstaan. De graanoogsten zijn groter dan vorig jaar, waardoor de prijzen duidelijk lager zijn. Vanwege de dalende graanprijzen heeft de EU een verordening aangenomen die de schorsing van de invoerrechten op alle granen zal opheffen. Waarschijnlijk zal de verordening in de laatste week van oktober van kracht worden. Het aantreffen van een nieuwe vorm van blauwtong heeft ertoe geleid dat de Nederlandse regering met ingang van 20 oktober een tijdelijk exportverbod voor fok- en gebruiksdieren heeft ingesteld. De financiële crisis begint meer en meer zijn invloed te krijgen op de reële economie. De vraag loopt terug waardoor de prijzen van de meeste grondstoffen dalen. Vooral de olieprijs is de afgelopen tijd fors gedaald, zelfs gehalveerd ten opzichte van de recordhoogte enkele maanden geleden, en beweegt zich nu op een niveau van rond 70 US dollar per vat. Op de valutamarkt is de koers van de euro ten opzichte van de dollar verder verzwakt.

Kosten

De stijging van de kunstmestprijzen begint langzamerhand af te zwakken. De prijzen van de veevoedergrondstoffen bevinden zich in een dalende lijn. Dit zal de komende tijd tot een verdere daling van de mengvoederprijzen leiden. De flauwe stemming op de sojamarct heeft inmiddels geleid tot lagere prijzen van de eiwitrijke grondstoffen maar toch blijft de sojamarct door de krappe Amerikaanse sojabonenbalans onrustig. Door de lagere olieprijs laten de brandstof- en energieprijzen een dalende tendens zien. De sterke daling van de olieprijs werkt echter vertraagd door in de gasprijzen.

Opbrengsten

De prijzen van de consumptieaardappelen zijn stabiel, maar die van uien zijn dit oogstjaar laag. De graanprijzen dalen nog steeds, maar langzamerhand is de bodem in zicht.

De afzet van varkensvlees verloopt moeizaam. Ondanks de verwachting dat het aanbod in de EU het vierde kwartaal afneemt, dalen de prijzen. De financiële crisis heeft een negatieve invloed op de afzet naar Oost-Europa. Dit treft vooral de biggenafzet en ondanks de teruglopende mengvoederprijzen moet de biggenprijs terrein prijs geven. Ook de ontwikkeling van de eierprijzen stelt teleur. De afzet van eieren buiten de EU loopt vanwege de dalende koers van de euro wat beter.

Op de zuivelmarkt blijft de druk op de prijzen van de basisproducten door teruglopende vraag op de wereldmarkt aanhouden. De afzet van kaas verloopt moeizaam. Dit leidt tot prijsconcessies bij de verkopers. Vanwege de minder goede vooruitzichten op de zuivelmarkt worden melkkoeien tegen lagere prijzen verhandeld. Dit wordt nog versterkt door het tijdelijke exportverbod van gebruiksvlees. De prijzen van de slachtkoeien zijn stabiel en die van de nuchtere kalveren lijken zich na de forse prijsdalingen van de afgelopen tijd iets te herstellen.

100.000 ton wordt geleverd aan de mengvoederindustrie en komt in balen en pellets (brokjes) beschikbaar voor afnemers in verschillende veehouderijsectoren. De productie in balen, die de laatste jaren is toegenomen, levert gemiddeld een hogere prijs op; de voordelen van het product (structuur- en eiwitrijk) komen dan beter tot zijn recht, vooral bij jongvee. Ook is het product in balen qua prijsvorming minder gevoelig voor concurrentie van de mengvoedermarkt.

Tabel 1

Prijzen van producten en productiemiddelen (in euro per eenheid, inclusief BTW)

	12-maandsgemiddelde			maandprijzen			aug-08 % tov aug-07	aug-08 % tov juli-08	stemming (a) tov aug-08
	sept-06 tm aug-07	sept-07 tm aug-08	verschil (%)	aug 2007	juli 2008	aug 2008			
Melk (100 kg)	31,90	41,10	+29	40,60	35,25	40,55	0	+15	-
Nuchtere stierkalveren (stuk)	112,50	102,50	-9	107,50	85,00	80,00	-26	-6	--
Vleeskalveren (kg)	4,35	4,80	+10	5,05	3,25	3,50	-31	+8	+++
Slachtkoeien (kg)	2,05	2,20	+7	2,10	2,40	2,45	+17	+2	-
Vleesstieren (kg)	2,70	2,70	0	2,55	2,80	2,90	+14	+4	-
Biggen (stuk)	38,00	33,00	-13	25,75	35,25	39,50	+53	+12	--
Vleesvarkens (kg)	1,30	1,40	+8	1,36	1,64	1,70	+25	+4	---
Eieren (kooi) (kg)	0,79	0,93	+18	0,85	0,71	0,78	-8	+10	-
Vleeskuikens (kg)	0,770	0,880	+14	0,855	0,900	0,875	+2	-3	0
Consumptie-aardappelen (100 kg)	27,25	9,40	-66
Tarwe (voerwaliteit) (100 kg)	15,65	21,60	+38	21,70	.	16,35	-25	.	---
Brouwgerst (100 kg)	18,55	26,95	+45	24,50	.	17,75	-28	.	--
Zaaiuien (100 kg)	19,65	9,15	-53	9,35	.	6,25	-33	.	---
Rozen (stuk) b)	0,35	0,36	+3	0,29	0,23	0,29	0	+26	.
Chrysanten (stuk) b)	0,23	0,21	-9	0,16	0,11	0,16	0	+45	.
Tulpen (stuk) b)	0,14	0,15	+7	0,19	0,22	0,25	+32	+14	.
Lelies (stuk) b)	0,47	0,42	-11	0,41	0,25	0,28	-32	+12	.
Phalaenopsis (stuk) b)	5,20	4,35	-16	4,85	3,40	3,60	-26	+6	.
Snijmais (1000 kg)	38,50	54,00	+40	42,50	59,00	59,00	+39	0	---
Standaardbrok A (100 kg)	16,10	22,45	+39	18,05	23,35	23,20	+29	-1	--
Vleesvarkensbrok 1.08 (100 kg)	20,00	26,70	+34	22,10	27,90	27,90	+26	0	--
Legmeel d.d. fase 2 (100 kg)	21,55	27,25	+26	23,25	29,35	29,20	+26	-1	--
Vleeskuikenkorrel m.a.c. (100 kg)	28,35	35,80	+26	30,55	37,80	37,85	+24	+0	-
Kalkammonsalpeter (100 kg)	23,30	35,60	+53	22,25	38,70	44,30	+99	+14	+
Tripelsuperfosfaat (100 kg)	29,05	66,05	+127	41,40	91,80	92,70	+124	+1	0
Kaliumchloride 60% (100 kg)	25,40	42,15	+66	28,20	68,80	74,80	+165	+9	0
NP meststof 26+14+0 (100 kg)	30,55	50,35	+65	32,20	66,40	73,35	+128	+10	+
Gasolie (100 liter)	74,40	95,10	+28	77,15	114,35	105,10	+36	-8	--
Aardgas (100 m3)	27,60	27,45	-1	27,95
Rendement staatsobligaties (%)	4,06	4,12	+1	4,30	4,62	4,26	-1	-8	---

a) de actuele ontwikkeling van de prijzen, waarbij 0: vrijwel gelijk, - of +: 1,5-5%, -- of ++: 5-10%, --- of +++: > 10% verandering; b) excl. BTW, bron: VBN.

Prijzen: Ria Lemson